

Kaupunkiympäristön toimiala
Asemakaavoitus**VUOROVAIKUTUSRAPORTTI**

Hopealaakson liikuntapuiston (Laajasalo, Kruunuvuorenranta) asemakaava ja asemakaavan muutos (nro 12618)

Vuorovaikutusraportin sisältö

Vuorovaikutusraportissa esitetään yhteenvedot asemakaavan ja asemakaavan muutoksen (kaavaratkaisu) valmisteluajana saaduista kannanotoista, mielipiteistä, muistutuksista ja lausunnoista (huomautukset) sekä vastineet niihin.

Jäljennökset kaikista kaavan valmisteluajana saaduista kannanotoista, mielipiteistä, muistutuksista ja lausunnoista ovat nähtävissä Helsingin kaupungin kirjaamossa, käyntiosoite: Kaupungintalo, Pohjoisesplanadi 11–13.

Kaavoituksen eteneminen

Vireilletulo

- kaavoitus on tullut vireille vuonna 2019 kaupungin aloitteesta

OAS

- OAS ja muuta aineistoa nähtävillä 18.11.-9.12.2019
- nähtävilläolosta ilmoitetaan kirjeillä, verkkosivuilla www.hel.fi/suunnitelmat
- mahdollisuus esittää mielipiteitä

Ehdotus

- kaavaehdotus laitetaan julkisesti nähtäville
- julkisesta nähtävilläolosta ilmoitetaan verkkosivuilla www.hel.fi/kaavakuulutukset
- mahdollisuus tehdä muistutus, viranomaisilta pyydetään lausunnot

Hyväksyminen

- mielipiteisiin, lausuntoihin ja muistutuksiin vastataan vuorovaikutusraportissa, joka löytyy karttapalvelusta kartta.hel.fi/suunnitelmat
- kaupunkiympäristölautakunta hyväksyy kaavan arviolta keväällä 2020, mikäli aiemmat asemakaavat ovat jo saaneet lainvoiman.
- tieto kaavan hyväksymistä koskevasta päätöksestä lähetetään niille, jotka ovat sitä kirjallisesti pyytäneet kaavaehdotuksen julkisen nähtävilläolon aikana sekä niille, jotka ovat mielipiteen tai muistutuksen yhteydessä ilmoittaneet sähköposti- tai postiosoitteensa
- hyväksymistä koskevaan päätökseen saa hakea muutosta valittamalla hallinto-oikeuteen. Hallinto-oikeuden päätökseen saa hakea muutosta valittamalla, jos korkein hallinto-oikeus myöntää valitusluvan.
- kaava tulee voimaan, jos hyväksymispäätöksestä ei ole valitettu tai valitukset on hylätty.

YHTEENVEDOT ESITETYISTÄ HUOMAUTUKSISTA JA VASTINEET NIIHIN

Osallistumis- ja arviointisuunnitelman sekä kaavan valmisteluaineiston nähtävilläolo 18.11.-9.12.2019

Yhteenveto viranomaisten kannanotoista

Viranomaisten kannantotot osallistumis- ja arviointisuunnitelmasta sekä valmisteluaineistosta kohdistuivat joukkoliikenteen pysäkkien sijoittumiseen Koirasaarentiellä kaava-alueen ulkopuolella. Kannanoton mukaan Koirasaarentien bussipysäkkien osalta tulisi nykyinen Stansvikintien liit-

tymän kohdalla oleva pysäkkipari siirtää mahdollisimman lähelle Haakoninlahdenkadun sekä Koirasaarentien risteystä sen itäpuolella. Helsingin seudun ympäristöpalvelut -kuntayhtymällä ei ollut huomautettavaa osallistumis- ja arviointisuunnitelmaan.

Kannanotoissa esiin nostettu joukkoliikenteen pysäkki ei sijaitse asemakaavan alueella. Pysäkin uudelleen sijoittamista tarkastellaan, kun Koirasaarentien liikennesuunnitelmaa muutetaan.

Kannanotot osallistumis- ja arviointisuunnitelmasta sekä valmisteluaineistosta saatiin seuraavilta asiantuntijaviranomaisilta:

- Helsingin seudun liikenne -kuntayhtymä (HSL)
- Helsingin seudun ympäristöpalvelut (HSY) vesihuolto

Vastineet viranomaisten kannanottoihin

Linja-autojen pysäkkiparin sijoitusta Stansvikintien länsipuolelle tutkitaan. Stansvikintien itäpuolella Koirasaarentiellä poikkileikkauksessa on hieman enemmän tilaa pysäkkijärjestelyjen toteuttamiselle. Sijoittelussa otetaan huomioon muun muassa Hopealaakson päiväkodin, Stansvikin puiston, Haakoninlahden ja Stansvikin kallion saavutettavuudet sekä tekniset reunaehdot. Pysäkin sijoittaminen asuintalojen kohdalle voi myös aiheuttaa haittoja.

Lopputilanteessa linja-autojen on tarkoitus kulkea Koirasaarentien reunoilla olevilla ajoradoilla, jonne Koirasaarentien uudet linja-auton pysäkit suunnitellaan.

Muutos lyhentäisi kävelymatkoja Stansvikinkallion alueelta linja-auton pysäkillä. Päiväkodin ja liikuntapuiston kävelymatkoihin ei tulisi merkittävää muutosta. Stansvikin puiston suunnasta tulevien matka linja-auton pysäkillä kasvaisi noin 50 – 100 metrillä. Pysäkkiparin siirtäminen olisi perusteltua mm. Stansvikinkallion alueen ja sen lähiympäristön kävelymatkojen lyhentämisen takia.

Pysäkkiparin tarkempi sijainti varmistuu liikennesuunnittelun edetessä.

Yhteenveto mielipiteistä

Mielipiteet osallistumis- ja arviointisuunnitelmasta sekä valmisteluaineistosta kohdistuivat YL-tontin muutokseen, luontoselvitysten tarpeellisuuteen sekä liikuntapuiston rajautumiseen nykyiseen metsäalueeseen.

Kirjallisia mielipiteitä saapui 2 kpl.

Vastineet mielipiteisiin aihepiireittäin

YL-tontin muutos

Esitetään, että vasta rakentuvalla alueella ei saa tehdä YL-tonttien osalta sellaisia päätöksiä, jotka estävät niiden täysimääräisen rakennusoikeuden käytön tulevaisuudessa, kun nähdään, millaiseksi alueen palvelutarve todellisuudessa muodostuu.

Ehdotetaan, että koululle ja päiväkodille varatun YL-tontin asemakaavaa ei muuteta ja sekä ko. tontin että ympäristön rakentaminen toteutetaan tässä vaiheessa niin, että YL-tontille varatut 5 200 kerrosneliötä voidaan tarvittaessa tulevaisuudessa käyttää täysimääräisesti.

Toivotaan, että tässä vaiheessa ei tehdä asemakaavan muutosta, vaan mahdollinen rakentaminen tehdään poikkeamalla voimassa olevasta asemakaavasta ja niin että rakennuksen käyttötarkoitusta voidaan tulevaisuudessa myös kohtuullisin kustannuksin muuttaa.

Esitetään että mielipidettä kirjoittaessa Laajasalon palveluverkkoon liitettävä suunnitelma ei ole ollut käytettävissä, vaikka muuttunutta palvelutarvetta perustellaan sillä. Arvioidaan, että poliittinen keskustelu koko palveluverkkouudistuksesta on vasta tulossa käsittelyyn vuoden 2020 alussa. Ennen kuin se on huolellisesti arvioitu, ei Kaupunkiympäristön toimialalla saisi missään tapauksessa tehdä päätöksiä, jotka rajoittavat mahdollisuuksia valita toisin myös kasvatuksen ja koulutuksen toimialan palveluverkon osalta.

Vastine

Koulu ja päiväkoti

Kasvatuspalvelujen tarvetta ja tilapaikkojen riittävyyttä seurataan säännöllisesti alue- ja kaupunkitasolla. Palveluverkon suunnittelussa on otettu huomioon yhtenäinen opinpolku varhaiskasvatuksesta perusopetukseen.

Kruunuvuorenrannan varhaiskasvatuspalvelujen mitoitusta on koordinoitu muun muassa Kruunuvuorenrannan palvelukokouksissa, jossa kaupungin eri palvelut ovat edustettuna, Kruunuvuorenrannan osayleiskaavoituksesta alkaen. Kokouksissa käydään puolivuositain läpi palvelutilatarpeet ja hankkeiden ja asemakaavojen arvioidut aikataulut.

Kruunuvuorenrannan palveluverkkoa on kehitetty jatkuvasti Kruunuvuorenrannan asemakaavoituksen rinnalla jo ennen valmisteilla olevaa Laajasalon palvelutilaverkkoselvitystä, joka keskittyy Yliskylän alueeseen.

Voimassa olevassa (2013) Hopealaakson ja Kaitalahden laajennuksen asemakaavassa YL-tontin rakennusoikeus on 5 200 k-m². Asemakaavaratkaisu pohjautuu tontista tehtyyn konsulttityöhön (2009), jonka lähtötietoina olivat silloisen opetus- ja sosiaaliviraston toimittamat mitoituk-

---

set. Silloisen suunnitelman mukaan tontille oli tarkoitus rakentaa kooltaan 1 200 k-m² päiväkotia ja 4 000 k-m² Kruunuvuorenrannan sivukoulu, keskuskoulun sijoituessa Haakoninlahdenkadun varrelle Kruunuvuorenrannan keskiosaan.

Nykyisin alueen lähikouluna toimii Tahvonlahden ala-aste, jonka peruskorjaus- ja laajennushanke on arvioitu valmistuvan 2021. Valmistumisen jälkeen hankkeen väistötilat palvelevat edelleen alueen oppilaita koulun lisätiloina, kunnes Kruunuvuorenrannan keskuskoulu valmistuu, arviolta v. 2025.

Kruunuvuorenrannan keskuskoulu tullaan edelleen rakentamaan sille jo asemakaavassa osoitetulle paikalle. Koulun kokoa on jouduttu kasvattamaan alueen lapsimäärän kasvusta johtuen. Tontin kokoa ei ole voitu kasvattaa. Kruunuvuorenrannan keskuskoulu tulee palvelemaan sekä suomen- että ruotsinkielistä perusopetusta sekä suomenkielistä varhaiskasvatusta. Ruotsinkieliselle varhaiskasvatukselle, joka ei mahtunut Kruunuvuoren keskuskoulun tontille, tullaan toteuttamaan tilat suomenkielisen päiväkodin yhteyteen kaavaehdotuksen YL-tontille.

Tälle rakenteilla olevalle päiväkodille on akuutti tarve. 2 300 k-m² kokoinen päiväkotia on lainvoimaisen asemakaavan mukainen. Asemakaava ei velvoita käyttämään koko tontin rakennusoikeutta. Lainvoimaisen asemakaavan mukainen YL-tontti on nykytiloitusessa ja hankkeena pieni kouluksi, vaikka päiväkotia tehtäisiin pienemmäksi.

Hopealaakson kouluvarauksen poistuminen on huomioitu Tahvonlahden ala-asteen laajenuksessa ja Kruunuvuorenrannan pääkoulussa, josta pidetään arkkitehtuurikilpailu vuoden 2020 aikana. Parhaillaan valmistellaan hankkeen tilaohjelmaa. Tälle tontille sijoittuu myös päiväkotia, leikkipuiston sisätilat ja liikuntahalli.

Leikkipaikka

Valmisteilla olevassa Hopealaakson liikuntapuiston asemakaavassa ja asemakaavanmuutoksessa muutetaan osa YL-tontista liikuntapuistoksi. Osittain tälle alueelle on suunniteltu leikkipaikka, jolle on todettu olevan tarve, tekeillä olevassa liikuntapuiston suunnitelmassa. Kruunuvuorenrantaan on alun perin kaavoitettu vain yksi hyvin palveleva leikkipuisto, mutta ei sitä täydentävää pienemmistä yksiköistä koostuvaa leikkipaikkaverkostoa, kuten yleensä vastaavissa kaupunginosissa.

Iso leikkipuisto tulee sijoittumaan keskustakoulun viereen Haakoninlahdenpuistoon. Pohjois- ja Itä-Kruunuvuorenranta olisivat jääneet kohtalaisen kauas leikkipalveluista, mikäli Hopealaaksoon ei alkuperäisestä kaavasta poiketen olisi päätetty sijoittaa leikkipaikkaa. Lasten jakautuminen kahden leikkiä tarjoavan puiston välille helpottaa kuormitusta etenkin ruuhkaisimpina aikoina. Erityisesti iltopäivisin leikkipuisto voi olla joillekin pienille lapsille liian rauhaton koululaisten saapuessa ilta- päiväkerhoon tai muuten leikkimään.

Leikkipaikka urheilupuiston yhteydessä myös helpottaa monilapsisten perheiden arkea: samalla kun joku perheen lapsista on esim. jalkapalloharjoituksissa tai vaikkapa skeittaamassa, vanhempi voi leikittää pienempää sisarusta viereisellä leikkipaikalla.

Hopealaakson urheilupuistosta on tavoitteena muodostaa liikunnallinen ympäristö ihan kaiken ikäisille ja leikkipaikka tuo tähän parhaat edellytykset pienten lasten osalta. Leikkipaikka ei kuitenkaan olisi mahtunut urheilupuistoksi kaavoitetulle alueelle kunnolla ilman kaavarajojen muuttamista esitetyllä tavalla. Asemakaavan muutos mahdollistaa myös liikuntapuiston toimintojen sijoittamisen optimoinnin maastoleikkauksia välttämällä ja tulvayhteyden toteuttamisen osittain haluvesi-aiheina.

Luonto- ja METSO-selvitykset, liikuntapuiston rajautuminen nykyiseen metsäalueeseen ja tulvauoma

Esitettiin, että tulvauomasta ja joutomaatyypisistä maa-alueesta tulisi laatia luontoselvitykset.

Esitettiin myös, että METSO-selvitys tulisi päivittää, koska edellinen inventointi on vuodelta 2011. Esitettiin, että kaava-alueella on kaksi METSO I-arvoluokan metsää ja niiden kautta kulkee luontotietojärjestelmässä tunnistamatta jäänyt ekologinen yhteys. Pidettiin tärkeänä, että alueen metsät säilytetään nykyisellään ja niiden annetaan kehittyä luontaisesti.

Oltiin huolestuneita selostusluonnoksen ja havainnekuvan suurpiirteisyydestä ja ristiriitaisuudesta, jonka pohjalta on vaikea päätellä, miten metsiä ehdotetaan kehitettäväksi.

Esitettiin näkemys, että tulvauomasta on todennäköisesti kehittynyt kohtuullisen monipuolinen kosteikko- ja vesibiotooppi. Tulvauoma kannattaisi suunnitella vasta luontoselvitysten pohjalta.

Vastine

Luontoselvitykset

Kaava alue on pääosin vanhaa öljysatama-aluetta, josta öljysataman toiminnot on purettu ja alue on esirakennettu. Alueella on lainvoimainen asemakaava, jossa alue on merkitty urheilu- ja virkistyspalvelujen alueeksi sekä julkisten lähipalvelurakennusten korttelialueeksi sekä vähäisiltä osin lähivirkistysalueeksi Koirasaarentien varressa. Asemakaavassa muutetaan urheilu- ja virkistyspalvelujen ja julkisten lähipalvelu-

rakennusten korttelialueen rajaa ja muutetaan liikuntapuiston pysäköintialue katualueeksi. Tällä alueella ei ole erityisiä perusteita tehdä lisäluontoselvityksiä.

Lainvoimaisen asemakaavan ja tämän valmisteilla olevan asemakaavan VU-alue ulottuu pohjoisosaltaan vähäisiltä osin II-luokan linnustollisesti arvokkaalle Kaitalahden kuusikko –alueelle. Pohjoisosa ulottuu pääosin samalla rajaukselle arvokkaalle Laajasalo Stansvik-Tullisaari metsäkohteelle, johon sisältyy myös kaava-alueen keskellä oleva metsäinen kumpare. Asemakaavan muutos (päiväkotitontin pieneneminen ja liikuntapuiston uudelleen järjestelyt) mahdollistavat liikuntapuiston pohjoispuoleisen metsäalueen reunustavien puiden säilymisen laajemmalla alueella verrattuna lainvoimaiseen asemakaavaan.

Liikuntapuiston toteutussuunnittelu on edennyt. Suunnitelmassa nämä arvot on huomioitu pyrkimällä sijoittamaan ja järjestelemällä liikuntapuistoon toiminnot mahdollisimman etelään niin, että pohjoisosan nykyinen metsän raja kapenee mahdollisimman vähän.

YL-tontin muutos, jossa lainvoimaisen asemakaavan YL-tontin osa metsäisestä kumpareesta jää pois, mahdollistaa sen jättämisen suuremmalta osalta luonnontilaiseksi. Metsäinen kumpare säilyy edelleen liikuntapuistoa ja ympäristöä jäsentävänä maisemaelementtinä.

Alueelle tehty väliaikainen tulvauoma on ollut mukana koko Kruunuvuorenrannan alueelta tehdyssä lepakkoselvityksessä. Siitä kerrottu lisää kohdassa 'tulvauoma'.

Asemakaavan selostus ja havainnekuva (säilytettävät puut).

Asemakaavan selostusta ja havainnekuvaa on päivitetty. Havainnekuvaan on merkitty vain komeat suuret männyt. Metsän reunaan jätetään mahdollisimman paljon reunapuustoa. Liikuntapuiston reunassa joudutaan hieman muokkaamaan maata (vastakaatoa reittiin), jotta metsäalueen valumavedet saadaan ohjattua avouomaan niin, että ne eivät valu reitille. Kaikki puut, joiden elinolosuhteet säilyvät ja jotka ovat elinkelpoisia pyritään säilyttämään.

Tulvauoma

Lainvoimaisen asemakaavan mukainen ratkaisu edellyttäisi tulvayhteyden tekemisen koko pituudeltaan tulvapatkenä. Valmisteilla oleva asemakaava ja tarkentuneet liikuntapuistoon sijoitettavat toiminnot mahdollistavat liikuntapuistojen laajentamisen ja toimintojen sijoittumisen optimaalisesti välttämällä maastoleikkauksia, säästämällä nykyistä puustoa ja tulvayhteyden rakentamisen osittain avoimina tulvapainanteina, jotka maisemoidaan osaksi liikuntapuistoa.

Tämän asemakaava-alueen kattavassa vuoden 2017 lepakkoselvityksessä on todettu, että lepakkohavainnot osoittavat, että keinotekoinen,

pieni ja karuikin tulvaoja on ainakin kolmen lepakkolajin säännöllinen ja tärkeä saalistusalue. Pienetkin makean veden lämpareet tarjoavat myös juomavettä lepakoille. Selvityksessä todetaan, että tulvaoja on tarkoitettu väliaikaiseksi. Suosituksissa jatkotoimiksi on, että tulvaoja säilytettäisiin tai jonnekin lähialueelle luodaan uusi vastaava vesiaihe. Vesiaihe voi olla esimerkiksi luotu tai luonnollinen hulevesiallas. Liikuntapuiston suunnitelmassa tämä on huomioitu tekemällä kaksi hulevesiallasta.

Valaistus

Mielipiteissä ilmaistiin näkemys, jossa jatkosuunnittelussa tulisi tutkia sellaisia kenttien valaistusratkaisuita, jotka eivät häiritse lepakoita.

Vastine

Liikuntapuiston valaistusta suunnitellaan tekeillä olevan liikuntapuiston suunnittelun yhteydessä. Vuoden 2017 lepakkoselvityksen mukaan katu- ja valaistuksen kesäaikaisella rajoittamisella on merkittävä vaikutus lepakoiden elinmahdollisuuksiin alueilla. Kruunuvuorenrantaan rakentuva valaisintekniikka mahdollistaa valaisinten ajastuksen. Katujen ja polkujen valaiseminen talviaikaan ei vaikuta lepakoihin.